

დამოუკიდებელი ინსპექტორის

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

ქ. თბილისი

2020 წლის 02 ოქტომბერი

დისციპლინური საქმე №238/18-1

მოსამართლე --- მიმართ

დისციპლინური სამართალწარმოების ნაწილობრივ შეწყვეტის შესახებ

-- -- 2018 წლის 24 სექტემბრის №-- საჩივრის საფუძველზე „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75⁵ მუხლის პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტის და 75⁶ მუხლის შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ მოსამართლის --- მიმართ დაიწყო დისციპლინური სამართალწარმოება და წარმოდგენილი საჩივრის საფუძველიანობის წინასწარი შემოწმება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2018 წლის 15 ნოემბრის №182/238-03 წერილით მოსამართლეს ეცნობა მის მიმართ საჩივრის შემოსვლის და დისციპლინური სამართალწარმოების დაწყების შესახებ ინფორმაცია.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ დასკვნა მომზადდა 2018 წლის 14 დეკემბერს.

1. საჩივრის ავტორის მიერ მითითებული ფაქტები:

საჩივრის ავტორი აღნიშნავს, რომ მოსამართლემ უკანონოდ და უსაფუძვლოდ მიიღო --- სარჩელი განსახილველად, ასევე უკანონოდ დააკმაყოფილა შუამდგომლობა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გატარების თაობაზე. მოსამართლემ მას სრულიად უსაფუძვლოდ უთხრა უარი 2018 წლის 20 მარტს წარდგენილი შუამდგომლობის (პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის თაობაზე) დაკმაყოფილებაზე 2018 წლის 3 აგვისტოს სხდომაზე. იმისათვის, რომ გასაჩივრების 12 დღიანი ვადა არ გაეშვა, --- წარადგინა კერძო საჩივარი, თუმცა როგორც თავად აღნიშნა, მოსამართლე და თანაშემწე ვერ გაერკვნენ რასთან დაკავშირებით წარადგინა მან საჩივარი, ვინაიდან მოსამართლეს რაიმე სახის განჩინება არ მიუღია.

2018 წლის 17 სექტემბერს --- დამატებით მიმართა სასამართლოს და მოითხოვა გადაწყვეტილების იმ ნაწილის დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევა, რომლითაც გაუქმდა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება და განახლდა სააღსრულებო წარმოება. თუმცა, როგორც საჩივრის ავტორი აღნიშნავს, მისთვის მოულოდნელად გაირკვა, რომ სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება მოსამართლეს საერთოდ არც გაუქმებია. მოსამართლემ შეგნებულად შეცვალა 2018 წლის 3 აგვისტოს გადაწყვეტილება, კერძოდ ზეპირი ფორმით გამოცხადებული გადაწყვეტილება სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების თაობაზე შეცვალა შემდეგი სიტყვებით „სარჩელზე გამოყენებული უზრუნველყოფის ღონისძიება რჩება ძალაში“.

ამასთან, საჩივრის ავტორი მიუთითებს, რომ მოსამართლემ კანონით გათვალისწინებული ვადის დარღვევით ჩააბარა მას გადაწყვეტილების ასლი. ასევე მოსამართლეს საჩივრის წარმოდგენის მომენტისთვის არ ჰქონდა მომზადებული 2018 წლის 3 აგვისტოს სხდომის ამსახველი ოქმი.

2. საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები:

2018 წლის 6 მარტს, -- -- სარჩელით მიმართა -- საქალაქო სასამართლოს, მოპასუხის -- -- მიმართ, სააღსრულებო ფურცლის ბათილად ცნობისა და სააღსრულებო წარმოების შეჩერების თაობაზე.

-- საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 7 მარტის განჩინებით, -- -- შუამდგომლობა სარჩელის უზრუნველყოფის შესახებ დაკმაყოფილდა. სარჩელის უზრუნველყოფის მიზნით, შეჩერდა ნოტარიუს - -- მიერ 2017 წლის 14 დეკემბერს გაცემული -- სააღსრულებო ფურცლის საფუძველზე დაწყებული სააღსრულებო წარმოება.

2018 წლის 12 მარტს -- -- განცხადება წარადგინა სასამართლოში სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების შედეგად მოსალოდნელი ზარალის ანაზღაურების უზრუნველყოფის შესახებ. -- საქალაქო სასამართლოს 2018 წლის 15 მარტის განჩინებით განცხადება დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; -- -- (პ/წ --) დაევალა განჩინების ჩაბარებიდან 7 დღის ვადაში განახორციელოს -- -- მოსალოდნელი ზარალის ანაზღაურების უზრუნველყოფა საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საერთო სასამართლოების სადეპოზიტო ანგარიშზე (-- --) -- ლარის განთავსებით.

2018 წლის 20 მარტს -- -- სასამართლოში წარადგინა შესაგებელი სადაც იშუამდგომლა (იმ შემთხვევაში, თუ არ დაკმაყოფილდება -- -- სარჩელი) პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილების იმ ნაწილის მიქცევა დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად, რომლითაც შეჩერდა სააღსრულებო წარმოება.

2018 წლის 3 აგვისტოს გადაწყვეტილებით, -- -- სარჩელი არ დაკმაყოფილდა; მოპასუხის შუამდგომლობა გადაწყვეტილების დაუყოვნებლივ აღსასრულებლად მიქცევის შესახებ არ დაკმაყოფილდა. 2018 წლის 28 სექტემბრის განჩინებით, მოპასუხე -- -- წარმომადგენლის განცხადება დაკმაყოფილდა. -- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 03 აგვისტოს გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილს დაემატა შემდეგი შინაარსის 2¹ პუნქტი: „გაუქმდეს -- საქალაქო სასამართლოს სამოქალაქო საქმეთა კოლეგიის 2018 წლის 07 მარტის განჩინებით გამოყენებული სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება, რომლითაც სარჩელის უზრუნველყოფის მიზნით შეჩერდა ნოტარიუს -- -- მიერ 2017 წლის 14 დეკემბერს გაცემული -- სააღსრულებო ფურცლის საფუძველზე დაწყებული სააღსრულებო წარმოება.“

-- საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება -- -- გაასაჩივრა სააპელაციო წესით. -- სააპელაციო სასამართლოს 2018 წლის 5 ნოემბრის განჩინებით, -- -- საჩივარი დარჩა განუხილველი დაუშვებლობის გამო.

3. დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2018 წლის 14 დეკემბრის დასკვნა:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 75¹ მუხლის მე-2 პუნქტი განსაზღვრავს მოსამართლის დისციპლინური გადაცდომის სახეებს (2020 წლის 1 იანვრამდე მოქმედი რედაქცია). იმისათვის, რომ დადგინდეს ჰქონდა თუ არა ადგილი მოსამართლის მიერ შესაბამისი გადაცდომის ჩადენის ფაქტს საჭიროა სამართლებრივი შეფასება მივცეთ მოცემულ საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და შევაფასოთ კონკრეტული ფაქტები შეიცავენ თუ არა დისციპლინური გადაცდომის ნიშნებს.

ყურადღება უნდა გამახვილდეს იმ გარემოებაზე, რომ საქართველოს კონსტიტუციის 84-ე მუხლის მე-3 პუნქტის თანახმად (2018 წლის 16 დეკემბრამდე მოქმედი რედაქცია), არავის არა აქვს უფლება მოსახლეობის მოსამართლეს ანგარიში კონკრეტულ საქმეზე. „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის მე-7 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, მოსამართლე თავის საქმიანობაში დამოუკიდებელია. მოსამართლე ფაქტობრივ გარემოებებს აფასებს და გადაწყვეტილებებს იღებს მხოლოდ საქართველოს კონსტიტუციის, საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპებისა და ნორმების, სხვა კანონების შესაბამისად და თავისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე. ამასთან, ამავე ორგანული კანონის 75¹⁰ მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, დისციპლინური სამართალწარმოების დროს დაუშვებელია მოსამართლის მიერ გამოტანილი აქტების კანონიერებაზე ზედამხედველობა.

ამდენად, ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება შესაძლებელია მხოლოდ იმ თვალსაზრისით, თუ რამდენად მოქმედებდა მოსამართლე არსებული კანონმდებლობის ფარგლებში.

სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 177-ე მუხლის თანახმად, „სარჩელი უნდა უპასუხებდეს ამ კოდექსით დადგენილ მოთხოვნებს და საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს მიერ დამტკიცებული ფორმის ნიმუშს და შედგენილი უნდა იყოს ამ ნიმუშში მითითებული წესების დაცვით. სარჩელში სრულყოფილად და თანამიმდევრობით უნდა იყოს ასახული მოსარჩელის მოსაზრებები საქმის თითოეულ ფაქტობრივ გარემოებასა და მტკიცებულებასთან დაკავშირებით.“ სარჩელი შეტანილი უნდა იქნეს ამავე კოდექსის 178-ე მუხლში მითითებული პირობების დაცვით.

ასევე, საჩივრის ავტორი აღნიშნავს, რომ მოსამართლემ უკანონოდ დააკმაყოფილა მოსარჩელის შუამდგომლობა სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გატარების თაობაზე. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 191-ე მუხლის თანახმად, „მოსარჩელეს შეუძლია მიმართოს სასამართლოს სარჩელის უზრუნველყოფის შესახებ განცხადებით...“ ამავე კოდექსის 193-ე მუხლის თანახმად, „განცხადებას სარჩელის უზრუნველყოფის შესახებ გადაწყვეტს ამ სარჩელის განმხილველი სასამართლო..“

მოსამართლე -- -- სარჩელის განსახილველად მიღებისას და 2018 წლის 7 მარტის განჩინების გამოტანისას მისთვის საპროცესო კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებამოსილებების ფარგლებში მოქმედებდა. კონკრეტულ საკითხთა შეფასება მოსამართლის უფლებამოსილებას წარმოადგენდა, შესაბამისად, საქართველოს იუსტიციის საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორი არ არის უფლებამოსილი იმსჯელოს მოსამართლის მიერ, თავისი შინაგანი რწმენის საფუძველზე, მტკიცებულებათა შეფასების შედეგად, გამოტანილი გადაწყვეტილების კანონიერებაზე.

4. საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის მიერ გადაწყვეტილების მიღების სამართლებრივი საფუძველები:

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის თანახმად, დისციპლინურ გადაცდომად შეიძლება მიჩნეულ იქნას მხოლოდ ისეთი ქმედება, რომელიც „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტშია მოცემული (2020 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი რედაქცია).

მნიშვნელოვანია, რომ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹⁰ მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, დისციპლინური სამართალწარმოების დროს დაუშვებელია მოსამართლის მიერ გამოტანილი აქტების კანონიერებაზე ზედამხედველობა. შესაბამისად, საჩივრის ავტორის მითითება მოსამართლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების/განჩინების კანონიერების თაობაზე არ შეიძლება განხილულ იქნეს დისციპლინურ გადაცდომად.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სადისციპლინო პალატა 2016 წლის 21 ივლისის №დს-შ/9-16 გადაწყვეტილებაში განმარტავს, რომ „კანონიერების პრინციპი კანონის უზენაესობას ეფუძნება. ეს

კონსტიტუციური პრინციპია, რომლის თანახმად, არავის არ აქვს უფლება კანონმდებლობის მოთხოვნათა საწინააღმდეგოდ განახორციელოს რაიმე ქმედება.“

ამასთან, მართლმსაჯულების განხორციელების უფლებამოსილება აქვს მხოლოდ მოსამართლეს კანონით დადგენილი წესით, ხოლო მოსამართლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილების გადასინჯვის უფლებამოსილება ზემდგომი ინსტანციის სასამართლოს კომპეტენციას წარმოადგენს.

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო განმარტავს, რომ მტკიცებულებათა შეფასება, მათ შორის მათი რელევანტურობის განსაზღვრა, არის ეროვნული სასამართლოების პრეროგატივა (Barbera, Messegue, Jabardo v. Spain, §68).

„მოსამართლის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება არ შეიძლება იყოს გადასინჯვის საგანი, გარდა გასაჩივრების ტრადიციული პროცედურისა“ (ალექსანდრე ვოლკოვი უკრაინის წინააღმდეგ §80). დისციპლინური სამართალწარმოების ჭრილში, დამოუკიდებელი ინსპექტორი ვერ იმსჯელებს მოსამართლის მიერ მიღებული განჩინება/გადაწყვეტილების კანონიერებაზე, ვინაიდან დამოუკიდებელი ინსპექტორის სამსახური არ წარმოადგენს სასამართლოს ზემდგომ ინსტანციას, რომელსაც შეუძლია გააუქმოს/შეცვალოს გადაწყვეტილება.

საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორის 2018 წლის 14 დეკემბრის დასკვნით დადგინდა, რომ -- -- №-- საჩივრის საფუძვლიანობის წინასწარი შემოწმების და გამოკვლევის შედეგად დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები ამ ნაწილში არ შეიცავს მოსამართლე -- -- მიერ „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹ მუხლის მე-8 პუნქტით გათვალისწინებული დისციპლინური გადაცდომის ჩადენის ნიშნებს (2020 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი რედაქცია).

„საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹² მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დამოუკიდებელი ინსპექტორი იღებს დასაბუთებულ გადაწყვეტილებას მოსამართლის მიმართ დისციპლინური სამართალწარმოების შეწყვეტის შესახებ, თუ საჩივარი ეხება მოსამართლის მიერ გამოტანილი აქტის კანონიერებას (2020 წლის 1 იანვრიდან მოქმედი რედაქცია).

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, დამოუკიდებელმა ინსპექტორმა იხელმძღვანელა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონის 75¹⁰ მუხლის მე-5 პუნქტით, 75¹² მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტით და

გადაწყვეტა:

-- -- 2018 წლის 24 სექტემბრის №-- საჩივარზე შეწყდეს დისციპლინური სამართალწარმოება მოსამართლე -- -- მიმართ, განჩინებებისა და გადაწყვეტილების კანონიერების შემოწმების ნაწილში.

ზურაბ აზნაურაშვილი

დამოუკიდებელი ინსპექტორი